جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

وزیر

شماره: ۸۰/۱۵۴۰۲۱.....
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۸/۲۳.....
پیوست: .....داود.....

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر فرزین–رییس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
جناب آقای دکتر اکرمی–خزانه‌دار محترم کل کشور
جناب آقای دکتر صیدی–رییس محترم سازمان بورس و اوراق بهادار

موضوع: ابلاغ دستورالعمل بند (الف) ماده ۲۰ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها

با سلام و احترام

با عنایت به تکلیف مندرج در بند (الف) ماده ۲۰ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها مبنی بر «به‌کارگیری ابزارهای تعهد پرداخت جهت تسویه معاملات در بستر بورس‌های کالایی کشور»، به‌پیوست **«دستورالعمل تأمین مالی در زنجیره تأمین به پشتوانه اسناد اعتباری در بورس‌های کالایی»** که در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۸/۹ شورای ملی تأمین مالی به تأیید رسیده است، برای اجرا در بورس‌های کالایی و نظام بانکی کشور ابلاغ می‌شود. امید است اجرای این دستورالعمل، ضمن فراهم نمودن زیرساخت لازم برای تأمین مالی در زنجیره تولید و تسهیل تأمین مالی بخش حقیقی اقتصاد، با تقویت معاملات در بورس‌های کالایی، شفافیت بیشتری را در نظام اقتصادی کشور به‌همراه داشته باشد.

عبدالناصر همتی

رونوشت:
- جناب آقای دکتر پورمحمدی معاون محترم رییس جمهور، رییس سازمان برنامه و بودجه کشور و عضو شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای مهندس الاتیک وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت و عضو شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر قادری نماینده محترم مجلس شورای اسلامی و عضو ناظر شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر محبی نجم‌آبادی نماینده محترم مجلس شورای اسلامی و عضو ناظر شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر غضنفری رییس محترم صندوق توسعه ملی و عضو شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر ماجد معاون محترم سیاست‌گذاری و راهبری اقتصادی و دبیر شورای ملی تأمین مالی برای اطلاع.
- جناب آقای کفاش سرپرست محترم معاونت امور حقوقی و مجلس برای اطلاع.
- جناب آقای دکتر خوشکلام خسروشاهی رییس کل محترم بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و عضو شورای ملی تأمین مالی برای اطلاع.
- جناب آقای مدنی شاهرودی مدیرکل محترم حوزه وزارتی برای اطلاع.

آدرس: تهران، خیابان صور اسرافیل، ساختمان مرکزی وزارت امور اقتصادی و دارایی تلفن: ۲۶۱۰۹ کد پستی: ۱۱۱۴۱۴۲۶۶۱
www.mefa.ir

«باسمه تعالی»

دستورالعمل تامین مالی در زنجیره تامین به پشتوانه اسناد اعتباری در بورس‌های کالایی

وزارت امور اقتصادی و دارایی به استناد بند «الف» ماده (۲۰) قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها، دستورالعمل تامین مالی در زنجیره تامین به پشتوانه اسناد اعتباری در بورس‌های کالایی را در ۵۱ ماده و ۱۱ تبصره به شرح ذیل ابلاغ می‌نماید:

ماده ۱- تعاریف

۱. بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۲. بورس: بورس‌های کالایی تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار.

۳. سامانه برات: سامانه یکپارچه مدیریت سفته و برات الکترونیکی وزارت امور اقتصادی و دارایی.

۴. اسناد: اسناد اعتباری موضوع بند «الف» ماده (۲۰) قانون تأمین مالی تولید و زیرساختها که مطابق قوانین و مقررات توسط نهادهای ذیصلاح صادر میشود شامل برات الکترونیکی، اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) و سند تعهد پرداخت.

۵. اتاق پایاپای: واحدی است که مطابق مقررات بازار سرمایه وظیفه تسویه و پایاپای معاملات در بورس را برعهده دارد.

۶. سقف اعتباری: منظور سقف اعتباری موضوع شیوه‌نامه برات و دستورالعمل اوراق گام می‌باشد.

۷. اعتبار تعهدشده: حداکثر میزانی از صدور اسناد موضوع این دستورالعمل برای متقاضی که موسسه اعتباری به اتاق پایاپای متعهد شده است.

۸. برات الکترونیکی: سند تجاری الکترونیکی است که براساس قانون تجارت و قانون تجارت الکترونیک در سامانه برات صادر میگردد.

۹. دارنده برات: شخصی که طبق قانون تجارت، کلیه حقوق برات الکترونیکی صادره متعلق به وی میباشد.

۱۰. متقاضی: شخصی که متقاضی انجام معامله در بورس برای خود و تسویه آن از طریق صدور و یا تغییر ذینفع اسناد میباشد.

۱۱. برات‌دهنده: متقاضی است که طبق قانون تجارت نسبت به صدور برات الکترونیکی ازطریق سامانه برات در وجه یا به حواله‌کرد دارنده برات اقدام مینماید.

۱۲. موسسه اعتباری: بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تاسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی میباشد و مورد تایید اتاق پایاپای است.

۱۳. برات‌گیر: موسسه اعتباری که طبق قانون تجارت نسبت به قبولی برات الکترونیکی اقدام مینماید.

۱۴. سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام): سامانه‌ای در بانک مرکزی که امکان تبادل تمامی پیامهای مالی بین بانکی را به طور متمرکز فراهم میسازد.

۱۵. شیوه‌نامه برات: شیوه‌نامه اجرایی استفاده از برات الکترونیکی در تامین مالی زنجیره تامین ابلاغی بانک مرکزی به شماره ۰۰/۲۸۳۹۶۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۹ و اصلاحات آتی.

۱۶. ضوابط اجرایی: ابلاغیه خزانه‌داری کل کشور به شماره ۵۱/۱۹۵۹۱۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۰ موضوع ابلاغ جلسه هجدهم شورای اجرایی فناوری اطلاعات موضوع نامه شماره ۱/۱۵۴۲۰۹ مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۵ وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات.

۱۷. گواهی اعتبار مولد (اوراق گام): اوراق موضوع بند (ط) ماده یک قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها.

۱۸. بنگاه متعهد: شخص حقوقی خریدار که قصد انجام و تسویه معامله برای خود در بورس را دارد.

۱۹. سامانه گام: سامانه صدور و مدیریت اوراق گام در بازار پول.

۲۰. دستورالعمل اوراق گام: دستورالعمل اصلاحی اوراق گام مصوب شورای پول و اعتبار بانک مرکزی مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۱۶ و اصلاحات آتی.

۲۱. شیوه‌نامه اوراق گام: شیوه‌نامه گواهی اعتبار مولد (اوراق گام) مصوب بانک مرکزی ابلاغی به شماره ۰۱/۱۴۱۷۰۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۷ و اصلاحات آتی.

۲۲. دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی: دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی-ریالی مصوب ۱۴۰۳/۰۱/۲۱ شورای پول و اعتبار بانک مرکزی و اصلاحات آتی.

۲۳. دفتر دارایی: دفتری در اتاق پایاپای که دارایی‌های مالی و فیزیکی اشخاص در آن ثبت میشود و معامله، تسویه، تضمین و پرداخت با ثبت در این دفتر مطابق ضوابط اتاق پایاپای انجام میشود.

۲۴. سند تعهد پرداخت: سند موضوع بند ۹ ماده (۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی.

۲۵. اعتبار اسنادی داخلی: ترتیبات موضوع بند ۳ ماده (۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی.

۲۶. بانک گشایش‌کننده: بانک موضوع بند ۱۲ ماده (۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی.

۲۷. تسویه مبتنی بر اعتبار: روش تسویه معاملات که امور تسویه آن ازطریق صدور یا تغییر ذینفع هریک از اسناد، مطابق ضوابط این دستورالعمل در اتاق پایاپای انجام میشود. صدور یا تغییر ذینفع اسناد مذکور به ذینفعی فروشنده به منزله دریافت ثمن معامله توسط وی میباشد.

ماده ۲– نرخ معادل اسناد جهت تسویه معامله مطابق اطلاعیه عرضه تعیین میشود. تسویه معامله تا سقف مابه‌التفاوت ارزش معامله و پیش‌پرداخت از طریق مجموع اسناد مختلف این دستورالعمل مقدور است.

ماده ۳– در تسویه معاملات ازطریق اسناد، کارمزدها و خسارت‌های تعیین شده باید به‌صورت نقدی و طی مهلت‌های مقرر طبق مقررات تسویه و پایاپای معاملات در بورس، به حساب اتاق پایاپای واریز شود.

ماده ۴– جهت انجام تسویه و پایاپای معاملات گواهی سپرده کالایی پیوسته از طریق دفتر دارایی پس از واریز وجه نقد توسط کارگزار به حساب عملیاتی و تأیید آن توسط اتاق پایاپای، معادل وجه واریزی، اعتبار ریالی در دفتر دارایی مشتری منظور می‌شود. همچنین با صدور یا انتقال اسناد در این نوع معاملات، دفتر دارایی مشتری به‌روزرسانی می‌شود. در صورت تأیید معامله توسط بورس، اتاق پایاپای مکلف است جزییات دارایی‌های مشتری را در دفتر دارایی مشتری به‌روزرسانی نماید.

ماده ۵– اتاق پایاپای می‌تواند اوراق گام و سند تعهد پرداخت را به عنوان تضمین عرضه فروشنده در بازار فیزیکی و فرعی بورس بر اساس ضوابط تضامین مصوب هیأت مدیره خود و مشروط به ایجاد امکان تغییر ذی‌نفع اسناد مذکور به اتاق پایاپای حسب مورد در سامانه‌های گام و سپام، بپذیرد.

فصل اول: برات

ماده ۶– کلیه براتهای صادره در اندازه ده میلیون ریال است. بنابه درخواست بورس، موسسه اعتباری نسبت به تغییر واحد مذکور در زمان صدور اقدام می‌نماید.

ماده ۷– صرفاً موسسات اعتباری مورد تایید اتاق پایاپای که دسترسی به سامانه برات داشته باشند می‌توانند عملیات این فصل را انجام دهند.

ماده ۸– تسویه از طریق صدور برات صرفاً برای معاملات کالا در بازار فیزیکی و فرعی بورس مجاز است.

ماده ۹– بورس مجاز است در بازار فیزیکی و فرعی مشروط به درج امکان تسویه بخشی از ارزش معامله با برات در اطلاعیه عرضه، بستر تسویه معاملات مبتنی بر اعتبار از طریق این اسناد را تامین نماید.

ماده ۱۰– پس از انجام معامله در بورس مشروط به درج امکان تسویه معامله با برات در اطلاعیه عرضه، کارگزار خریدار و یا حسب مورد اتاق پایاپای به نیابت از کارگزار خریدار طی مهلت تعیین شده توسط اتاق پایاپای اطلاعات معامله را طبق فرمت اتاق پایاپای برای موسسه اعتباری ارسال می‌کند. موسسه اعتباری حداکثر ظرف یک روز کاری بعد از وصول اطلاعات نسبت به انجام کلیه اقدامات لازم جهت حصول قبولی برات و ارسال اطلاعات برات‌های الکترونیکی صادره از طریق سامانه برات، به اتاق پایاپای اقدام می‌نماید.

ماده ۱۱– در صورتی‌که خریدار دارنده برات باشد، کارگزار خریدار و یا حسب مورد اتاق پایاپای به نیابت از کارگزار خریدار اطلاعات معامله را طی مهلت تعیین شده توسط اتاق پایاپای طبق فرمت اتاق پایاپای برای موسسه اعتباری ارسال می‌کند.

موسسه اعتباری مکلف است حداکثر ظرف یک‌روز کاری بعد از وصول اطلاعات نسبت به انتقال برات به فروشنده ازطریق ظهرنویسی در سامانه برات، اقدام و اطلاعات برات‌های الکترونیکی انتقال‌یافته را به اتاق پایاپای ارسال نماید.

ماده ۱۲- به منظور استفاده از ظرفیت تسویه معاملات مطابق این بخش، خریدار و فروشنده باید قبل از انجام معامله، نسبت به انجام تشریفات نمایندگی موسسه عامل برای صدور و انتقال (ظهرنویسی) برات الکترونیک ازجمله گواهی امضای الکترونیک، اقدامات مقتضی را به‌عمل آورند.

ماده ۱۳- اطلاعات معامله که حسب مورد توسط کارگزار خریدار یا اتاق پایاپای به نیابت از وی طبق فرمت اتاق پایاپای به موسسه اعتباری اعلام میشود، به منزله رعایت ماده (۱۰) شیوهنامه برات ناظر به صوری نبودن معامله میباشد و نیازی به استعلام از سایر درگاه‌های معاملات نمی‌باشد. خریدار و فروشنده مکلف به ثبت اطلاعات معامله در سامانه جامع تجارت و درگاه سازمان امور مالیاتی کشور می‌باشند.

ماده ۱۴- ارسال اطلاعات برات الکترونیکی موضوع مواد (۱۰) و (۱۱) این دستورالعمل توسط موسسه اعتباری در مهلت مقرر و مطابق اطلاعات ارسالی از طرف اتاق پایاپای، به منزله تسویه معامله توسط خریدار می‌باشد؛ در صورت عدم تحقق مراتب مذکور، خریدار مکلف است با رعایت مهلت تسویه طبق مقررات تسویه و پایاپای معاملات در بورس نسبت به تسویه معاملات اقدام نماید.

ماده ۱۵- سامانه برات امکان دسترسی برخط به اطلاعات دارندگان برات موضوع این دستورالعمل را برای اتاق پایاپای و موسسه اعتباری فراهم می‌کند.

ماده ۱۶- دارنده برات در سررسید درخواست تادیه را مستقیما به موسسه اعتباری ارسال می‌کند. درصورت عدم ایفای تعهدات از سوی موسسه اعتباری، موضوع مشمول قانون و مقررات ناظر بر برات الکترونیکی است.

فصل دوم: اوراق گام

ماده ۱۷- اوراق گام در این دستورالعمل به استناد دستورالعمل اوراق گام و شیوه‌نامه اوراق گام و بر مبنای اطلاعات معامله که طبق فرمت اتاق پایاپای ازسوی کارگزار خریدار یا اتاق پایاپای به نیابت از وی به موسسه اعتباری ارایه میشود، به ضمانت موسسه اعتباری و به ذی‌نفعی فروشنده صادر می‌شود.

ماده ۱۸- صرفاً موسسات اعتباری دارای دسترسی به سامانه گام مشمول این فصل می‌باشند. موسسات اعتباری مذکور و سررسید اوراق گام صادره باید به تایید اتاق پایاپای برسند.

ماده ۱۹– صدور اوراق گام موضوع این دستورالعمل صرفاً برای تسویه معاملات در بورس کاربرد دارد. بانک مرکزی مکلف است در سامانه گام نسبت به طبقه‌بندی اوراق گام معرفی شده به بورس در قالب بازار پول جهت تسویه معاملات، اقدام کند.

ماده ۲۰– تسویه از طریق صدور اوراق گام صرفاً برای معاملات اوراق گواهی سپرده کالایی و معاملات کالا در بازار فیزیکی و فرعی بورس مجاز است.

تبصره: درخصوص معاملات بلوکی و ناپیوسته اوراق گواهی سپرده کالایی شرایط تسویه معامله با اوراق گام اعم از موسسه اعتباری مورد پذیرش، سررسیدهای اوراق گام مورد پذیرش و نرخ تنزیل اوراق گام به پیشنهاد فروشنده، تعیین و پس از تأیید بورس اطلاع‌رسانی می‌شود.

ماده ۲۱– در معاملات بازار فیزیکی و فرعی، اتاق پایاپای مجاز است مشروط به درج امکان تسویه معامله با اوراق گام در اطلاعیه عرضه، تسویه بخشی از معامله را با رعایت مواد این دستورالعمل انجام دهد.

تبصره: در اطلاعیه عرضه، اوراق گامِ موسسات اعتباری مورد قبول و سررسیدهای مورد قبول فروشنده با رعایت مقررات بازار سرمایه اعلام می‌شود.

ماده ۲۲– درخصوص معاملات بازار فیزیکی و فرعی که به منظور تسویه آن اوراق گام صادر می‌شود، پس از انجام معامله، کارگزار خریدار یا اتاق پایاپای به نیابت از کارگزار خریدار طی مهلت تعیین شده توسط اتاق پایاپای اطلاعات معامله را طبق فرمت اتاق پایاپای به موسسه اعتباری ارسال می‌کند. موسسه اعتباری مکلف است حداکثر ظرف یک‌روز کاری بعد از وصول اطلاعات نسبت به ارسال اطلاعات اوراق گام صادره مطابق سررسید مندرج در اطلاعیه عرضه، به اتاق پایاپای اقدام نماید.

ماده ۲۳– صدور اوراق گام منطبق با اطلاعات معامله و شرایط اعلامی در اطلاعیه عرضه و وصول اطلاعات اوراق مذکور به اتاق پایاپای به منزله تسویه معامله توسط خریدار می‌باشد. در صورت عدم تحقق مراتب مذکور، مسئولیت تسویه با رعایت مهلت‌های تعیین شده در مقررات تسویه و پایاپای معاملات در بورس برعهده خریدار می‌باشد.

ماده ۲۴– در بازار فیزیکی و فرعی، در صورتی‌که بنگاه متعهد مالک اوراق گام منطبق با اوراق مورد پذیرش در اطلاعیه عرضه باشد، می‌تواند درخواست تسویه به پشتوانه اوراق گام را به اتاق پایاپای ارسال کند. در این صورت پس از انجام معامله، کارگزار خریدار یا اتاق پایاپای به نیابت از کارگزار خریدار طی مهلت تعیین شده توسط اتاق پایاپای اطلاعات معامله را طبق فرمت اتاق پایاپای به موسسه اعتباری ارسال می‌کند. موسسه اعتباری مکلف است حداکثر ظرف یک‌روز کاری بعد از وصول اطلاعات نسبت به انتقال اوراق گام و ارسال اطلاعات مربوطه به اتاق پایاپای اقدام نماید.

ماده ۲۵– جهت تسویه از طریق صدور اوراق گام در معاملات بلوک و نمادهای معاملات گواهی سپرده کالایی ناپیوسته، کارگزار خریدار پس از استعلام اعتبار مشتری از موسسه اعتباری (ناشی از ارایه وثایق به منظور صدور اوراق گام یا دارا بودن اوراق گام)، امکان ثبت سفارش خرید در نماد مزبور را از طریق لحاظ اعتبار برای خریدار ایجاد میکند. موسسه اعتباری مکلف است پس از دریافت اطلاعات معامله (شامل طرفین و ارزش معامله) از کارگزار خریدار یا حسب مورد اتاق پایاپای به نیابت از کارگزار خریدار، با رعایت دستورالعمل اوراق گام و شیوه‌نامه اوراق گام، در همان روز معاملاتی نسبت به صدور یا انتقال اوراق گام به ذی‌نفعی فروشنده، در سررسید مشخص شده در نماد معاملات اوراق بهادار مبتنی بر کالا (یا سررسید مورد توافق طرفین)، در سامانه گام اقدام نماید.

تبصره۱: استفاده از مزایای این ماده منوط به یکسان بودن کارگزار خریدار و فروشنده است.

تبصره۲: در صورت عدم صدور یا انتقال اوراق گام به ذی‌نفعی فروشنده، کارگزار مکلف به تسویه معامله با فروشنده می‌باشد. کارگزار مجاز است نسبت به انعقاد قرارداد یا اخذ ضمانت‌های لازم جهت صدور یا انتقال اوراق گام از موسسه اعتباری به‌نحوی‌که موسسه اعتباری مکلف به تسویه معاملات شود اقدام نماید.

تبصره ۳: اعتبار تعهدشده ظرف مهلت مورد توافق اتاق پایاپای و موسسه اعتباری معتبر بوده و صرفاً برای صدور اوراق گام به منظور تسویه معاملات بنگاه متعهد (خریدار) در بورس استفاده می‌شود.

تبصره ۴: مسئولیت صحت و دقت اطلاعات ارایه شده موضوع این ماده برعهده موسسه اعتباری است.

ماده ۲۶– بورس مجاز است نسبت به ایجاد نماد معاملاتی گواهی سپرده کالایی پیوسته با تسویه صرفاً از طریق اوراق گام در بستر سامانه‌های خود اقدام نماید. ایجاد نماد معاملاتی مذکور برای کالاهای پذیرش شده در بورس با تصویب در هیات مدیره بورس مقدور می‌باشد.

تبصره۱: این معاملات مشمول سقف مندرج در ماده (۲) این دستورالعمل نمی‌باشد.

تبصره۲: ثبت سفارش خرید در نمادهای موضوع این ماده منوط به وجود اوراق گام به میزان کافی در دفتر دارایی مشتری است.

ماده ۲۷– اوراق گام موضوع ماده (۲۶) در سررسیدهای معین و به نسبت مشخص در هر سررسید از دفتر دارایی خریدار کسر و به دفتر دارایی فروشنده منتقل می‌شود. اتاق پایاپای کلیه اطلاعات تغییر ذی‌نفع اوراق گام را به صورت برخط به موسسه اعتباری منتقل می‌کند. موسسه اعتباری مکلف است براساس ضوابط بانک مرکزی اطلاعات تغییر ذی‌نفع را در سامانه گام و سامانه‌های سایر مراجع ذی‌صلاح ثبت نماید.

ماده ۲۸- ثبت سفارش خرید یا فروش توسط متقاضی در معاملات موضوع مواد (۲۵) و (۲۶) به منزله ارایه درخواست در سامانه گام حسب مورد جهت صدور یا تغییر ذینفع اوراق گام میباشد.

ماده ۲۹- در صورت وجود کارمزد برای انتقال و تغییر ذینفع اوراق گام در بازار پول برای موسسه اعتباری، اتاق پایاپای مجاز است برای انتقال و تغییر ذینفع اوراق گام موضوع این دستورالعمل، کارمزد انتقال را از دفتر دارایی متقاضی انتقال اوراق گام برداشت و در دفتر دارایی موسسه اعتباری اعمال نماید.

ماده ۳۰- نحوه انتقال اوراق گام از دفتر دارایی به بازار سرمایه مطابق دستورالعمل پذیرش و معاملات اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) مصوب هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار (مصوب ۱۳۹۹/۱/۱۷) و اصلاحات بعدی آن میباشد. انتقال اوراق گام به بازار سرمایه باید با اطلاع اتاق پایاپای و پس از درخواست دارنده اوراق گام انجام شود.

ماده ۳۱- اتاق پایاپای مجاز است در صورت توافق با موسسه اعتباری در سررسید اوراق، اقدام به تسویه با دارندگان اوراق گام نماید. در این صورت موسسه اعتباری مکلف است نسبت به تسویه وجوه اوراق گام یک روز قبل از سررسید به حساب اعلام شده از طرف اتاق پایاپای اقدام نماید.

ماده ۳۲- بانک مرکزی مجاز است دسترسی اتاق پایاپای به سامانه‌های خود را ایجاد نماید.

ماده ۳۳- سازمان امور مالیاتی کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران و سازمان تأمین اجتماعی با اتصال به سامانه گام زمینه‌های لازم جهت انجام تکالیف موضوع ماده (۲۲) قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها را فراهم می‌نمایند.

فصل سوم: اعتبار اسنادی داخلی

ماده ۳۴- استفاده از اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده توسط موسسات اعتباری جهت تسویه مبتنی بر اعتبار به عنوان بخشی از ثمن معامله در بازار فیزیکی و فرعی بورس مجاز است. به منظور استعلام صحت اطلاعات مرتبط با اعتبار اسنادی گشایش شده، دسترسی الکترونیکی اتاق پایاپای به سامانه سپام ایجاد می‌شود. مسئولیت صحت و دقت اطلاعات ثبت شده موضوع این فصل در سامانه سپام برعهده موسسه اعتباری است.

ماده ۳۵- بورس مجاز است برای عرضه‌کنندگان کالا در بازار فیزیکی و فرعی مشروط به درج امکان تسویه مبتنی بر اعتبار در اطلاعیه عرضه، بستر تسویه معاملات از طریق اعتبار اسنادی داخلی را تامین نماید.

ماده ۳۶- متقاضی گشایش اعتبار اسنادی داخلی جهت تسویه مبتنی بر اعتبار مکلف است پیش از شرکت در فرایند حراج در بورس نسبت به فراهم ساختن مقدمات گشایش اعتبار اسنادی داخلی نزد موسسه اعتباری اقدام نماید. در این صورت، موسسه اعتباری مکلف است پیش از آغاز فرآیند ثبت سفارش خرید مشتری در بورس و انجام معامله، فراهم شدن

مقدمات گشایش اعتبار اسنادی داخلی را با ذکر سقف اعتبار طبق فرم مصوب اتاق پایاپای به کارگزار خریدار و اتاق پایاپای اطلاع دهد.

ماده ۳۷– پس از انجام معامله با تسویه مبتنی بر اعتبار، کارگزار خریدار و یا حسب مورد اتاق پایاپای به نیابت از کارگزار خریدار اطلاعات معامله را طبق فرمت اتاق پایاپای به موسسه اعتباری ارسال می‌کند. موسسه اعتباری مکلف است با رعایت مهلت تسویه مطابق با مقررات تسویه و پایاپای معاملات در بورس نسبت به گشایش اعتبار اسنادی داخلی اقدام نماید و پس از آن شماره منحصربه‌فرد سپام و سایر اطلاعات مربوطه را به اتاق پایاپای اطلاع داده و شرایط استعلام آن را برای اتاق پایاپای فراهم کند.

ماده ۳۸– وصول شماره منحصربه‌فرد سپام پس از گشایش اعتبار اسنادی، به منزله ایفای تعهدات خریدار در تسویه مبتنی بر اعتبار است. اتاق پایاپای پس از دریافت شماره منحصربه‌فرد سپام نسبت به صدور گواهینامه یا اعلامیه تسویه وجوه اقدام می‌نماید. در صورت ارایه اطلاعات معامله طبق فرمت اتاق پایاپای توسط کارگزار خریدار یا اتاق پایاپای به نیابت از وی به موسسه اعتباری، مشروط به اقرار مؤسسه اعتباری در فرم مصوب پایاپای پیش از گشایش اعتبار اسنادی، مسئولیت نکول خریدار در بورس به دلیل عدم گشایش اعتبار اسنادی داخلی در مهلت تسویه مقرر برعهده موسسه اعتباری مذکور است و موسسه اعتباری مکلف است هزینه‌ها و خسارات مترتبه بر خریدار، مندرج در مقررات تسویه و پایاپای معاملات در بورس را به اتاق پایاپای پرداخت نماید.

تبصره۱: مسئولیت تسویه مازاد بر سقف اعتبار تعیین شده توسط موسسه اعتباری بر عهده خریدار است.

تبصره۲: اتاق پایاپای مجاز است بابت ایفای تعهدات موسسه اعتباری نسبت به اخذ تضامین مقتضی اقدام نماید.

ماده ۳۹– پیش‌نویس قرارداد گشایش اعتبار اسنادی داخلی موضوع این فصل باید پیوست اطلاعیه عرضه منتشر شده در بورس باشد و با قوانین و مقررات بازار سرمایه مغایرت نداشته باشد.

ماده ۴۰– ارائه اعلامیه خرید پس از انجام معامله در بورس به انضمام اطلاعیه عرضه منتشر شده به منزله ارائه پیش‌فاکتور یا قرارداد فروش کالا موضوع بندهای ۱۹ و ۲۰ ماده (۱) و بند ۲ ماده (۱۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی است.

ماده ۴۱– گواهینامه یا اعلامیه تسویه وجوه و حواله خرید صادر شده پس از تسویه معاملات در بورس در هنگام ارائه اسناد توسط ذی‌نفع به منزله سیاهه تجاری موضوع بند (۲۱) ماده (۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی است.

ماده ۴۲– اطلاعیه عرضه و امیدنامه پذیرش منتشر شده در سایت بورس به عنوان مشخصات و اطلاعات کالای موضوع تبصره ماده (۲۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی قابل ارائه است.

مقدمات گشایش اعتبار اسنادی داخلی را با ذکر سقف اعتبار طبق فرم مصوب اتاق پایاپای به کارگزار خریدار و اتاق پایاپای اطلاع دهد.

ماده ۳۷– پس از انجام معامله با تسویه مبتنی بر اعتبار، کارگزار خریدار و یا حسب مورد اتاق پایاپای به نیابت از کارگزار خریدار اطلاعات معامله را طبق فرمت اتاق پایاپای به موسسه اعتباری ارسال می‌کند. موسسه اعتباری مکلف است با رعایت مهلت تسویه مطابق با مقررات تسویه و پایاپای معاملات در بورس نسبت به گشایش اعتبار اسنادی داخلی اقدام نماید و پس از آن شماره منحصربه‌فرد سپام و سایر اطلاعات مربوطه را به اتاق پایاپای اطلاع داده و شرایط استعلام آن را برای اتاق پایاپای فراهم کند.

ماده ۳۸– وصول شماره منحصربه‌فرد سپام پس از گشایش اعتبار اسنادی، به منزله ایفای تعهدات خریدار در تسویه مبتنی بر اعتبار است. اتاق پایاپای پس از دریافت شماره منحصربه‌فرد سپام نسبت به صدور گواهینامه یا اعلامیه تسویه وجوه اقدام می‌نماید. در صورت ارایه اطلاعات معامله طبق فرمت اتاق پایاپای توسط کارگزار خریدار یا اتاق پایاپای به نیابت از وی به موسسه اعتباری، مشروط به اقرار مؤسسه اعتباری در فرم مصوب پایاپای پیش از گشایش اعتبار اسنادی، مسئولیت نکول خریدار در بورس به دلیل عدم گشایش اعتبار اسنادی داخلی در مهلت تسویه مقرر برعهده موسسه اعتباری مذکور است و موسسه اعتباری مکلف است هزینه‌ها و خسارات مترتبه بر خریدار، مندرج در مقررات تسویه و پایاپای معاملات در بورس را به اتاق پایاپای پرداخت نماید.

تبصره۱: مسئولیت تسویه مازاد بر سقف اعتبار تعیین شده توسط موسسه اعتباری بر عهده خریدار است.

تبصره۲: اتاق پایاپای مجاز است بابت ایفای تعهدات موسسه اعتباری نسبت به اخذ تضامین مقتضی اقدام نماید.

ماده ۳۹– پیش‌نویس قرارداد گشایش اعتبار اسنادی داخلی موضوع این فصل باید پیوست اطلاعیه عرضه منتشر شده در بورس باشد و با قوانین و مقررات بازار سرمایه مغایرت نداشته باشد.

ماده ۴۰– ارائه اعلامیه خرید پس از انجام معامله در بورس به انضمام اطلاعیه عرضه منتشر شده به منزله ارائه پیش‌فاکتور یا قرارداد فروش کالا موضوع بندهای ۱۹ و ۲۰ ماده (۱) و بند ۲ ماده (۱۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی است.

ماده ۴۱– گواهینامه یا اعلامیه تسویه وجوه و حواله خرید صادر شده پس از تسویه معاملات در بورس در هنگام ارائه اسناد توسط ذی‌نفع به منزله سیاهه تجاری موضوع بند (۲۱) ماده (۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی است.

ماده ۴۲– اطلاعیه عرضه و امیدنامه پذیرش منتشر شده در سایت بورس به عنوان مشخصات و اطلاعات کالای موضوع تبصره ماده (۲۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی قابل ارائه است.

ماده ۴۳- خریدار باید شرکت بازرسی موضوع بند (۲۴) ماده (۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی را از بین شرکت‌های بازرسی مورد تایید اتاق پایاپای تعیین نماید.

ماده ۴۴- هرگونه اصلاح یا ابطال اعتبار اسنادی داخلی که به منظور تسویه مبتنی بر اعتبار گشایش شده صرفاً در چارچوب دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی و به شرط عدم مغایرت با قوانین و مقررات بورس، پس از تایید اتاق پایاپای مجاز است.

ماده ۴۵- موسسه اعتباری مکلف است حسب مورد پذیرش پرداخت موضوع بند (۱۷) ماده (۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی، ابطال یا اصلاح اعتبار اسنادی داخلی مذکور را به اطلاع کارگزار خریدار، کارگزار فروشنده و اتاق پایاپای برساند.

ماده ۴۶- موسسه اعتباری مکلف است ارائه اسناد مطابق موضوع بند (۴) ماده (۱) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی توسط ذی‌نفع را به اطلاع اتاق پایاپای برساند.

ماده ۴۷- موسسه اعتباری مکلف است در صورت ارائه درخواست کتبی یا الکترونیکی توسط ذی‌نفع سند تعهد پرداخت مبنی بر تغییر ذی‌نفع به نام اتاق پایاپای، پس از کسب تأییدیه از اتاق پایاپای، تغییرات لازم را در سامانه سپام اعمال نماید.

ماده ۴۸- تسویه در بازار فیزیکی، فرعی، معاملات بلوکی و ناپیوسته اوراق گواهی سپرده کالایی ازطریق تغییر ذی‌نفع سند تعهد پرداخت مجاز است. در این صورت درخواست تغییر ذی‌نفع سند تعهد پرداخت توسط خریدار ازطریق اتاق پایاپای یا کارگزار خریدار به موسسه اعتباری صادرکننده طی مهلت تعیین شده توسط اتاق پایاپای اعلام می‌شود. موسسه اعتباری مکلف است حداکثر ظرف یک‌روز کاری بعد از وصول درخواست نسبت به اعمال تغییر ذی‌نفع در سامانه سپام اقدام کرده و نتیجه را حسب مورد به اتاق پایاپای یا کارگزار خریدار اعلام نماید. تغییر ذی‌نفع سند تعهد پرداخت به دفعات تا پیش از سررسید سند مجاز است.

تبصره: استفاده از مزایای این ماده درخصوص معاملات بلوکی و ناپیوسته اوراق گواهی سپرده کالایی منوط به یکسان بودن کارگزار خریدار و فروشنده است.

فصل چهارم: سایر موارد

ماده ۴۹- موسسه اعتباری مکلف است نسبت به تسویه وجوه اوراق برات الکترونیک، گام و سند تعهد پرداخت موضوع این دستورالعمل در موعد مقرر اقدام نماید. تعهدات موسسه اعتباری در برابر دارندگان اوراق مذکور از هر حیث بدون قید و شرط بوده و ایرادات راجع به تعهدات حسب مورد برات دهنده، بنگاه متعهد و متقاضی گشایش اعتبار اسنادی داخلی در

مقابل موسسه اعتباری اثری بر اجرای تعهدات ندارد و موسسه اعتباری نمی‌تواند به عذر عدم تأمین وجوه کافی یا عدم پرداخت مبلغ کارمزد یا هر دلیل دیگری انجام تعهدات خود در این اوراق را به تعویق انداخته یا معلق نماید. بانک مرکزی مکلف است نسبت به حسن اجرای این ماده اقدامات مقتضی را به‌عمل آورد.

ماده ۵۰– فسخ معاملات مرتبط با موضوع این دستورالعمل، مطابق با ضوابطی است که به تصویب اتاق پایاپای می‌رسد.

ماده ۵۱– به غیر از مواردی که در این دستورالعمل تصریح شده است، بورس و اتاق پایاپای مکلف به اجرای قوانین و مقررات بازار سرمایه میباشند.